

ARCHIEF

Hans Schild
Floor van Dijk
Jeffrey Buijze
* provincie@zeeland.nl
*j.smeenk@terneuzen.nl
*s.jongepier@middelburg.nl
*eroest@vlissingen.nl



Afdeling
Omgeving & Economie

Uw contactpersoon
drs. P.J.F. Buijze
Strategisch adviseur

Doorkiesnummer
06 - 16 474 990

Informateur GS
Postbus 6001
4330LA MIDDELBURG

CC: Vereniging Zeeuwse Gemeenten

Geachte informateur,

De Zeeuwse steden Middelburg, Terneuzen, Goes en Vlissingen, verenigd in de Z4, werken aan een economisch sterk, goed leefbaar en aantrekkelijk Zeeland voor de huidige en toekomstige inwoners, bedrijven en toeristen. Het Z4-stedennetwerk is een vorm van inhoudelijke, thematische samenwerking op het vlak van stedelijke vraagstukken en stedelijke aantrekkelijkheid. Deze opgaven zijn de afgelopen jaren in goede samenwerking met de Provincie Zeeland opgepakt. Ook de komende vier jaar willen wij deze lijn voortzetten waarbij we aandacht vragen voor een aantal specifieke onderwerpen.

Stedelijke aantrekkelijkheid

Voor Zeeland is stedelijke aantrekkelijkheid van groot belang. Een toekomstbestendig Zeeland met een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat kan niet zonder stedelijke woonmilieus en een gedifferentieerd aanbod aan voorzieningen op het gebied van cultuur, onderwijs en zorg. De vier steden leveren hiermee een wezenlijk bijdrage aan brede welvaart in de regio en daarmee ook aan dat van de omliggende gemeenten. In de verschillende regiovisies wordt eveneens gewezen op het belang van een integrale en gezamenlijke aanpak door de steden in het belang voor de hele regio.

De vier gemeenten kunnen met een aantrekkelijk woon- en leefklimaat een bijdrage leveren aan een van de grootste opgaven in de regio, namelijk het aantrekken van personeel. Dit zien we als een belangrijke bijdrage aan de arbeidsmarktopleiding van Zeeland.

Op dit moment is sprake van zo'n 9.000 onvervulde vacatures in Zeeland en dit zal bij ongewijzigd beleid verder toenemen. Om dit knelpunt aan te pakken zetten wij in op het behouden en aantrekken van jongeren, jonge gezinnen en (internationale) kenniswerkers. Wij hebben hiervoor sterke troeven in handen; de compacte en goed toegeruste stedelijke centra, omringt door de rust en ruimte van het Zeeuwse platteland, aangevuld met de gunstige ligging tussen de Vlaamse stedenruit, de Brabantse steden en de Randstad. Essentieel hierbij is wel dat de steden aantrekkelijk blijven en dat werk gemaakt wordt van die onderdelen van brede welvaart in de steden die nog verbetering behoeven.

Onderwerp
Rol stedelijkheid in Zeeland

Datum
30 maart 2023
Verzonden

30 MAART 2023

Uw kenmerk
Onderhandelingen
coalitieakkoord 2023
Ons kenmerk
Z23.147719 / D23.1003514

Bijlagen

Pagina 1



Zeeuwse Steden

De vier steden zijn hier inmiddels volop mee bezig. Aantrekkelijke, leefbare binnensteden met voldoende woningen, een adequaat cultureel aanbod én goede citymarketing zijn belangrijke randvoorwaarden om (potentiële) inwoners en werknemers naar Zeeland te laten komen. Dit sluit ook goed aan bij de Zeeuwse positioneringsstrategie 'shaping the future delta' (2022).

Onderwijs en onderzoek

De demografische ontwikkelingen in Zeeland maken dat er sprake is van een afnemend aantal jongeren. Om de ontgroening zoveel mogelijk een halt toe te roepen moeten we investeren in kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar onderwijs en de beschikbaarheid van voldoende studenten- en starterswoningen en (culturele) voorzieningen. Samen met de Provincie Zeeland willen we -vanuit een voorwaardenscheppende en faciliterende rol- de onderwijsinstellingen en de bedrijven ondersteunen bij het aantrekken en binden van studenten voor de Zeeuwse arbeidsmarkt. Nationale maar zeker ook internationale studenten zijn van groot belang voor de instellingen van hoger onderwijs, de economie en de toekomstige arbeidsmarkt in onze provincie. Met de recente c.q. geplande investeringen in onderzoeksfaciliteiten hebben we een kansrijke uitgangspositie om met jongeren en bedrijven te werken aan innovatie en nieuwe economische dragers.

Economische infrastructuur en verduurzaming

Inwoners en bedrijven hebben volop te maken met veranderingen. Investerings door bedrijven maar ook door overheden in met name de energietransitie zijn onvermijdelijk. Deze transitie kunnen ook een kans voor de regio betekenen. De aanwezigheid van havens in het North Sea Port district en een innovatief Midden- en kleinbedrijf maken dat Zeeland een uitstekende uitgangspositie heeft om de economie gezond te houden. De steden willen samen met de Provincie Zeeland, de nationale regering en de regering van Vlaanderen werken aan de versterking van de economie. Specifiek denken we dan bijvoorbeeld aan een gezamenlijke lobby voor het spoortraject Gent-Terneuzen en de VeZa-boog.

Bereikbaarheid van voorzieningen

De aanwezigheid en versterking van voorzieningen op het gebied van cultuur, zorg en onderwijs maken dat Zeeland aantrekkelijk is en blijft om er te wonen en te werken. Goede bereikbaarheid van deze voorzieningen over de weg, het water en het spoor zijn voor de regio van levensbelang. Verschillende onderzoeken (o.a. 'Leven in Zeeland', en het Motivaction-onderzoek voorafgaand aan Wind in de Zeilen) geven aan dat dat Zeeuwen zich zorgen maken over het kunnen bereiken van essentiële regionale voorzieningen. Duidelijk is dat hier een belangrijk aandachtspunt ligt voor de vier steden waar deze voorzieningen geconcentreerd zijn. Gelukkig heeft dit inmiddels volop de aandacht (bijvoorbeeld snellere spoorverbindingen met de Randstad en Brabant), maar meer is nodig. Wij vragen aandacht voor een hoogwaardige noord-zuid OV-verbinding Rotterdam-Goes-Terneuzen-Gent (bus rapid transit). Investerings in infrastructuur op deze noord-zuidverbinding, met name de Deltaweg - en op termijn de Zeelandbrug - zijn eveneens noodzakelijk. We noemen in dit verband ook een knelpuntenaanpak op de A58-Sloeweg en de N-57 dammenroute. Ook een gratis Westerscheldetunnel is essentieel voor de gezamenlijke stedelijke ontwikkeling en past bij het belang wat wij hechten aan de goede onderlinge bereikbaarheid van de stedelijke kernen in Zeeland doordat het aanbod aan voorzieningen meer

Onderwerp
Roi stedelijkheid in Zeeland

Datum
30 maart 2023

Uw kenmerk
onderhandelingen coalitieakkoord
2023

Ons kenmerk
Z23.147719 / D23.1003514

Pagina 2

in onderlinge samenhang kan worden gebracht. Dit vraagt om een stevig stedelijk basisnetwerk van openbaar vervoer dat de regio kan ontsluiten met goede hubs en 'last mile' oplossingen. Goed uitgevoerd is dit een ontwikkeling die onze inwoners steeds meer een alternatief moet kunnen bieden voor de eigen auto. Een verschraving van de stedelijke en regionale bereikbaarheid is wat de Z4 betreft geen begaanbare weg. Wij roepen u daarbij op om een integrale visie te maken, waarbij leefbaarheid, bereikbaarheid, imago en vestigingsklimaat met elkaar in samenhang worden bekeken.

Cultuur

De culturele voorzieningen en het cultureel aanbod vormen een belangrijke pijler onder het vestigings- en leefklimaat in Zeeland en zijn daarmee ook een belangrijke drager onder het welbevinden van onze inwoners. In het stedelijk gebied zijn de meeste culturele voorzieningen te vinden waarbij de vier steden niet alleen voor eigen inwoners, maar zeker ook voor de inwoners van de omliggende gemeenten en toeristen, een rol vervullen. Het stedelijk toerisme is belangrijk voor ons en heeft het in zich om nog verder te groeien en een stimulans te vormen voor de binnenstadeconomie. Wij trekken al enige tijd samen met de Provincie Zeeland op bij het in stand houden, vernieuwen en verbreden van de culturele infrastructuur. Graag willen we samen met de Provincie Zeeland op deze weg verder gaan om zo te werken aan een cultureel profiel "next level", met inbegrip van 'de basis op orde'. Ook willen we de verbinding tussen binnenstad en cultuur versterken door het project Creative City Boost verder te brengen met een vervolg en zetten we graag de schouders onder de realisering van deelname aan de Europese hoofdstad Cultuur 2030 samen met de stad Gent.

Een vitale culturele infrastructuur vraagt tevens om aansluiting op de culturele behoefte bij de jongere generatie. Ook meer aandacht voor sport kan hierbij helpen. Niet alleen om onze jongeren te houden en te binden aan de regio maar ook om jongeren van buiten de Provincie (studenten en werkende jongeren) naar de regio te halen waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de arbeidsmarkt en de leefbaarheid in de regio.

Ruimtelijke puzzel

We zien verder een veelheid aan complexe thema's op ons afkomen. De steden denken graag met u mee hoe de puzzel voor de toekomst van Zeeland goed gelegd kan worden. In OZO-verband is dit prima belegd. Wat ons betreft mag de focus op brede welvaart nog wel iets nadrukkelijker uitgaan van de knooppuntfunctie van de steden en de verstedelijkingsopgave voor de Zeeuwse steden. Spin-off van dossiers als Wind in de Zeilen en NOVEX bieden daarin mogelijk kansen.

Kortom

De Z4 voelt zich verantwoordelijk voor de thema's en opgaven die we in deze brief hebben aangestipt. Wij trekken hierbij graag samen op met het nieuwe college van GS; voor een sterk en toekomstbestendig Zeeland! Wij zijn ervan overtuigd dat versterking van de stedelijke kwaliteiten en voorzieningen van groot belang zijn voor de brede welvaart in de gehele regio waardoor belangrijke vraagstukken op het gebied van arbeidsmarkt, demografie, leefbaarheid en imago effectief opgepakt kunnen worden.

Onderwerp
Rol stedelijkheid in Zeeland

Datum
30 maart 2023

Uw kenmerk
onderhandelingen coalitieakkoord
2023
Ons kenmerk
Z23.147719 / D23.1003514

Pagina 3

Met deze brief hebben wij de stedelijke thema's voor het voetlicht willen brengen. Tot slot verwijzen wij graag naar de brief van de VZG die er zal komen om zaken die algemeen spelen voor de gemeenten - en aandacht behoeven van een nieuw college van GS - onder de aandacht te brengen.

Hoogachtend,

Namens de Z4,



drs. M. Mulder MSc.

Burgemeester van Goes
Voorzitter Z4

Onderwerp
Rol stedelijkheid in Zeeland

Datum
30 maart 2023

Uw kenmerk
onderhandelingen coalitieakkoord
2023

Ons kenmerk
Z23.147719 / D23.1003514

Pagina 4